

A fotográfia története

Előzményei

A fényképészet – miként a nagy találmányok általában – nem a véletlen szülte volt, hanem társadalmi igény hívta életre. A fényképezés technikai feltételeit, vagyis a fény optikai és kémiai hatását már korábban ismerték. A fényképezőgép őse, a camera obscura képalkotását már az arabok is feljegyezték. Használata a XVII. század óta széles körben elterjedt a művészek között. Az ezüstsók fényérzékenységét pedig a XVIII. század elején fedezte fel Heinrich Schulze német vegyész.

Az egyik első sikeres „maradandó” fénykép 1826-ból. A felvételt Joseph Nicéphore Niépce, a fotográfia egyik feltalálója készítette 8 órás expozícióval párizsi otthonának ablakából

Joseph Nicéphore Niépce és Louis Daguerre találmányát Daguerre pártfogója, Arago, a nagy tekintélyű fizikus és csillagász 1839. január 7-én jelentette be a Francia Akadémián. Miután a francia állam a találmányt életjáradék fejében megváltotta, a világnak ajándékozta, hogy bárki szabadon foglalkozhasson a fényképezéssel. Ugyanez év augusztus 19-én a Tudományos és Képzőművészeti Akadémia együttes ülésén hihetetlen nemzetközi érdeklődés közepette, a vegyi eljárást részletezve ismertette a dagerrotípia készítését. Ezt a napot, 1839. augusztus 19-ét, tekinthetjük a fényképészet megszületésének. A sors fintora, hogy Henry Fox Talbot 1839. január 31-én a londoni Royal Societynek bemutatott negatív-pozitív eljárása, a talbotípia megelőzte a francia bejelentést, azonban olyan szabadalmi megkötések voltak rajta, melyek nem kelhettek versenyre a „világnak ajándékozott”, vagyis közkinccs dagerrotípiától. A sors másik fintora, hogy Daguerre a magáról elnevezett dagerrotípiához nem sokat tett hozzá, azt gyakorlatilag Nicéphore Niépce dolgozta ki, azonban Niépce korai halála és a vele kötött szerződés Daguerre nevét írták az első helyre, az elkészült képrögzítési eljárás is Daguerre nevét kapta.

A celluloid film 1887-es, majd az első, kifejezetten amatőr- és hobbifotósok számára kifejlesztett gép 1888-as kifejlesztésével és piacra dobásával, illetve az előhívólaborok megnyitásával George Eastman és Henry Strong cége, az Eastman Kodak Company több, mint egy évszázadra bebetonozta magát a vezető fotográfiai cégek közé.

Egyúttal az addig roppant változatos képméretek kezdeti sztenderdizálása is a Kodakon keresztül történt; fényképezőgépei és filmjei annyira elterjedtek voltak, hogy más film- és fényképezőgépgyártók is az ő méreteikre gyártották eszközeik, filmjeik többségét. Ezzel párhuzamban más cégek is próbálkoztak saját sztenderdek felállításával, több-kevesebb sikerrel, mint például a Leica, mely 1925-ben hozta forgalomba a 35mm-es filmet, ami mind a mai napig az „alapfilm”, azaz a legerterjedtebb filmméret mind fényképezésben, mind filmezésben.

Noha az első színes képet az angol fizikus James Clerk Maxwell készítette 1861-ben, az 1910-es évekig ritkaságszámba mentek; az ilyenek többsége eredetileg fekete-fehér kép volt, melyet kézzel színezték, utólag. Az első színesfilmet 1907-ben hozta forgalomba a Kodak, mely az autokróm eljárásra épült, de a színeket teljesen valóságosan visszaadó filmre, a színes fotográfia valódi megszületésére 1935-ig várni kellett, mikor a Kodak piacra dobta az előző évben kikísérletezett Kodachrome nevű filmjét.

1937-ben Dr. Edwin Land több évnnyi kutatómunka után megalapította Polaroid Corporation nevű cégét, hogy olyan kamerát fejlesszen ki, amely azonnal, ott helyben elő is hívja a képet. Eztán még tíz évnnyi fejlesztő munka következett, mielőtt 1947. február 21-én bemutathatta 18x24 cm-es kameráját és a polaroid eljárást az Optical Society of America-nak. A kereskedelmi forgalomba kerülést követően jelentős sikereket ért el, noha a polaroidfilm 9-10-szer is drágább volt a normál filmnél, és kizárólag a Polaroid által gyártott kamerákba volt jó. Az első Polaroid diapozitív 1957-ben, míg az első színes Polaroid kép csupán 1963-ban készülhetett el.

1959-ben a Nikon forgalomba hozta a Nikon F nevű kameráját, amivel bevezette az F bajonettet, mint sztenderd kapcsolódási módot a fényképezőgép (a váz) és a különböző optikák között, így egy adott objektívet különböző Nikon gépeken is használni lehetett.

1964-ben a Pentax kifejlesztette a TTL (through-the-lens, azaz az optikán keresztül) képkereső-rendszert, amivel a ma megszokott módon a keresőbe nézve közvetlenül az objektív által rajzolt kép vált láthatóvá.

1991-ben a Kodak piacra dobta a Kodak DCS 100-ast, a világ első digitális tükörreflexes fényképezőgépét, mely már az 1988-ban bevezetett JPEG sztenderdben készítette a felvételeket. A technika rohamos fejlődésével már csak idő kérdése volt, hogy mikor fogják a digitális gépek minőségben és elérhetőségben (árban) beérni a „hagyományos” masinákat.

1995-ben a Casio QV-10-es gépe volt először felszerelve LCD kijelzővel, az első CompactFlash kártyát pedig az 1996-ban megjelent Kodak DC-25-ben lehetett használni.

A digitális kamerák „totális áttörése” 2003-ban jött el, mikor a Canon forgalomba hozta a Canon EOS 300D-t, a „digitális lázadót”. Ezer dollár alatti ára és hat megapixel feletti felbontása a számítógépek elterjedésével együtt gyorsan népszerűvé tette a digitális fényképezőgépeket, amik csakhamar kiszorították a „hagyományos” masinákat a piacról, maga után vonva a fotólaborok és előhívó-üzletek gyors ütemű visszaszorulását, felszámolását.